

Enkel het Ene

Enkel het Ene

Verwoorde beelden & verbeelde woorden

De Tarot & De Bijbel

“Wanneer jullie je gelijkenis zien, verheugen jullie je.
Wanneer jullie echter jullie beelden zouden zien
die voortkomen uit jullie oorsprong,
die noch sterven noch ontstaan,
wat zouden jullie dan ondergaan?”
Evangelie van Thomas – Logion 84

Peter Samwel

Voor

Yeshua & Myriam

© 2021 Peter Samwel/ Uitgeverij U2pi

Titel: Enkel het Ene
Auteur: Peter Samwel

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl
Druk: JouvBoekdrukkerij.nl

ISBN: 978 94 9324 053 7
NUR: 728

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
Inleiding	10
De Bijbel en de Tarot	23
Het Pad van Inwijding	30
1. Realiteitszin	32
2. Commitment	40
3. Beleving	46
4. Bekwaamheid	52
5. Koersvastheid	58
6. Persoonlijke waarden	65
7. Groeimogelijkheden	71
8. Vormgeving	76
9. Innerlijke verandernoodzaak	82
10. Natuurlijk omslagpunt	88
11. Innerlijke gedrevenheid	93
12. Zelfverwerkelijking	98
13. Onthechting	103
14. Transformatie	108
15. Individuatie	113
16. Crisis	118
17. Herstel	123
18. Authenticiteit	128
19. Verwerving	134
20. Acceptatie	140
Tot slot: Omraam Mikhaël Aïvanhov	146
Dankwoord	147
Peter Samwel	149
Geraadpleegde literatuur	151
Bijlage	153

Voorwoord

Binnen de westerse cultuur is binnen meerdere professies sprake van interne tegenstellingen. De reguliere medische wetenschappers bijvoorbeeld en wetenschappers die bekwaamd zijn binnen de natuurgeneeskunde hebben onderling geen vanzelfsprekende samenwerking en afstemming. En ook voor andere professionele werkers in beide werkvelden blijkt een adequate samenwerking een moeilijk begaanbare weg.

Het zou goed zijn voor de gezondheidszorg als geheel en voor alle patiënten en cliënten in het bijzonder als een hechter collectief effectief van de grond zou komen.

Binnen religie en spiritualiteit bestaat eenzelfde spanningsveld tussen het traditionele christendom aan de ene kant en de ontwikkelingen binnen de moderne spiritualiteit in Nederland aan de andere kant. Wetenschappelijk opgeleide theologen en andere professionele godsdienstige werkers tonen doorgaans weinig affiniteit met de vele buitenkerkelijke spirituele ontwikkelingen, zienswijzen en activiteiten die onze tijd op dit vlak juist zo kenmerken. Net zo lijkt de eigentijdse spiritualiteit het kerkenwerk al als ouderwets of niet meer van deze tijd te hebben afgeschreven. Dit is te gemakkelijk, onverstandig en het getuigt ook niet van wijsheid door of de traditie zomaar terzijde te schuiven dan wel niet bereid te zijn nieuwe, geestelijke ontwikkelingen op te merken en te volgen.

Hoe zou het zijn als ook hier alle knowhow door professionals verenigd zou worden, tegenstellingen zouden worden opgeheven, en de moderniteit haar fundament vindt vanuit respect voor het religieuze culturele erfgoed binnen onze traditie, en dit spirituele gedachtegoed op haar beurt als vanzelfsprekend wordt omarmd hierbinnen, vanuit het perspectief van voortschrijdende geestelijke ontwikkelingen en spirituele inzichten?

‘Welkom sámen’ zeg ik dan.

Dit boek wil een beweging maken in deze richting door een verband te leggen tussen teksten uit de Bijbel en beelden uit de Tarot. Samen zijn zij beslist sterker dan ieder apart en vanuit een connectie tussen beide

kunnen zij meer dienstbaar zijn aan enerzijds de geestelijke ontwikkeling en anderzijds het werken aan een ruimer bewustzijn van mensen.

Ieder mens, ongeacht zijn religieuze, spirituele kader of levensbeschouwelijke identiteit, gelovig of niet, christen of atheïst, heeft in zijn leven te maken met de volgende vier essentiële levensvragen:

1. Wie ben ik?
2. Waar kom ik vandaan?
3. Wat kom ik hier doen?
4. Waar ga ik naartoe?

In plaats van ons met elkaar te richten op deze belangrijke hoofdvragen van de mensheid, is er een onderlinge strijd ontstaan over het gelijk als het gaat om de beantwoording van deze vragen. Alle wereldgodsdiensten bijvoorbeeld geven op deze vier vragen een heel eigen, cultuurgebonden antwoord. De basis van de westerse cultuur is het christendom en ook hij formuleert zijn eigen antwoorden hierop, net zoals de moderne, eigentijdse spiritualiteit dit doet.

Maar allemaal samen weten we veel meer dan ieder op onszelf. Wie heeft immers de Waarheid in pacht? We kunnen alleen met en van elkaar leren om zo gezamenlijk deze Waarheid zo dicht mogelijk te naderen. ‘Verbinden’ is daarom het antwoord.

De tijd van ‘tegenover’ is wat mij betreft voorbij. We zien in onze maatschappij op veel terreinen, overal steeds meer verbindingen ontstaan. Denk maar aan de hedendaagse, gangbare muziek, die allang niet meer alleen maar westers of Nederlandstalig is qua samenstelling en populariteit. En ook binnen onze eetgewoonten is in de afgelopen decennia sprake van een enorme verrijking van onze eetcultuur juist door open te staan voor elkaars ideeën en toevoegingen. We eten misschien nog best graag een keer traditioneel maar ook steeds vaker gaat onze voorkeur uit naar een maaltijdsamenstelling vanuit een heel andere cultuur dan de vertrouwde. Op soortgelijke wijze zou het ook binnen het werkveld van de religie, godsdienst en spiritualiteit kunnen doorgroeien tot onderlinge samenhang

en samenwerking, waarbinnen alle mensen en alle levensvisies, natuurlijk binnen de grenzen van het betamelijke, recht van bestaan hebben: ‘Welkom sámen.’

Laten we de geestelijk-spirituele weg van het leven daarom met elkaar gaan en de antwoorden op levensvragen in alle openheid en ontvankelijkheid gezamenlijk formuleren.

Ik wil door het schrijven en uitgeven van dit boek een bijdrage leveren aan het opheffen van geestelijke en spirituele tegenstellingen door ogenschijnlijk tegengestelde levensboeken met elkaar te laten correleren.

Voor alle mensen gaat hun leven uiteindelijk om het werken aan de relatie met God, Allah, Shiva, Deva, JHWH, de Kosmische Bron, het Onkenbare of welke naam je binnen deze context ook bezigt.

Ik hoop van harte dat dit boek een aanzet is om tegenstellingen in het geestelijke werkveld op te heffen en onderlinge samenwerking op het gebied van onze spirituele ontwikkeling voor álle mensen mogelijk te maken en te vergroten. Zo kunnen wij met elkaar werken aan de verruiming van ieders persoonlijke -en collectieve bewustzijn in ons menselijke streven uiteindelijk allemaal te willen terugkeren tot waar het ons feitelijk om gaat: *Het Ene*.

Peter Samwel

Inleiding

Het woord ‘mandala’ komt uit het Sanskriet en betekent ‘cirkel’. Uitgaande van religieuze gebruiken en vormen wordt met een mandala een cirkelvorm bedoeld, die getekend, geschilderd, gebeeldhouwd of gedanst wordt. Jezus, in het Aramees ‘Yeshua ben Joseph’, wat ‘Yeshua, zoon van Joseph’ betekent, doorloopt aan het begin van onze jaartelling deze cirkelgang van het leven voor ons in het openbaar en wordt zo, althans in het christendom, hét voorbeeld en toonbeeld van het leven van ieder mens tot op de dag van vandaag.

De vierentwintig stappen van inwijding die Jezus ons naar mijn idee in die tijd heeft voorgeleefd, zijn voor ons weerspiegeld in dit ene, onderstaande beeld. Het is een beeld dat past bij de Bijbelse woorden die Johannes voor ons opschrijft in hoofdstuk 19, vers 5:

“Jezus dan kwam naar buiten, met de doornenkroon en het purperen kleed. En Pilatus zei tegen hen: Zie de mens!”

We zien hier dat de doornenkroon van Jezus de volledige cirkelgang van de inwijdingsweg van het leven zelf symboliseert. De doornen zelf representeren momenten van groei door lijden, dat onlosmakelijk deel uitmaakt van het leven van elke mens die het pad van inwijding gaat. Jezus toonde ons, door zijn leven, *het archetype van de geestelijke weg*, het levenspad van de spirituele omvorming naar het Ene, de non-dualiteit. Hij ontsluitte die door deze, geheel tegen de zin van de heersende elite in, in het openbaar te bewandelen.

Alleen de liefde is in staat deze transitie voor mensen te maken. En precies dit is het pad van inwijding dat Jezus ons vanuit zijn hart heeft voorgeleefd en nagelaten.

Het levenspad van Jezus is dus een archetype, een grondvorm, een oerbeeld. Velen zijn hem, op deze weg als basismodel, tot op de dag van vandaag gevolgd.

Ieder van ons is, ook in de 21ste eeuw, daarom uitgenodigd om deze geestelijke weg zelf te zoeken en te vinden. Uiteindelijk dient ieder mens persoonlijk te ontdekken wie hij werkelijk is en zijn ware identiteit in bezit te nemen door zichzelf uiteindelijk te verliezen in enkel het Ene. Dit kunnen alle mensen dus doen door de geestelijke weg te gaan.

Jezus, die ons via verschillende evangelisten in hun geschriften het woord heeft nagelaten, drukt zich in dit bovenstaande beeld uit door verbinding te leggen met vierentwintig archetypische beelden, vierentwintig geestelijke principes en universele wetmatigheden waarover onder mensen veel onwetendheid bestaat. Deze mandala van beelden van het leven zelf kan gebruikt worden als een meditatie-diagram. Uiteindelijk zijn deze vierentwintig stappen van inwijding, stappen die op de geestelijke weg van ieder mens gezet kunnen worden. Binnen de verdichting ervan, openbaren zich tevens voor de mens zestien zielsaspecten en veertig natuurwetmatigheden, die uiteindelijk de totale Tarotmandala van tachtig beelden omvatten.

Wat zijn dan de bijzondere kenmerken van deze geestelijke weg, die Jezus ons voorleefde?

1. Ga op reis, het leven zelf wijdt jou in.
2. Leef in Verbinding met het Onzegbare.
3. Verlang in jezelf naar spirituele omvorming.
4. Laat gebed en meditatie jouw kompas zijn.
5. Nederigheid en zelfkennis zijn je leidraad.
6. Accepteer dat de Kosmische Bron van Licht, Liefde en Levenskracht via anderen tot je spreekt, toevallig en geheel onverwacht.
7. Converseer zelf ook, in directe zin, met deze alomvattende Lichtbron.
8. Het gaat niet alleen om eenheidservaringen, het gaat bovenal om jouw totale omvormingsproces tot in de Waarheid van het Onkenbare. Laat je hierin leiden.
9. Het bereiken van de bestemming van jouw geestelijke weg, het waarachtig terug in Verbinding zijn met de Kosmische Bron, met God, dit geestelijk huwelijk, betekent naast diepe vreugde soms ook intens lijden. Je wilt niet anders dan opgaan in enkel nog het Ene. Deze verbondenheid met het allerhoogste voltrekt zich juist in het gewone leven en uit zich in jouw relaties met alle mensen.

De mens heeft al 60.000 jaar voor Christus zijn levenservaringen en bevindingen doorgegeven door middel van grottekeningen en ook later werden mythologieën door de mens in universele afbeeldingen weergegeven. Aangenomen wordt dat nadat de mens wetmatigheden van het leven aanvankelijk eerst in groepen *afbeeldingen* heeft uitgedrukt, hij dit daarna is gaan doen in *klanken* en pas dáárna is gaan optekenen in *woorden*. Zo beschouwd gaat in de menselijke geschiedenis het beeld dus zelfs aan het woord, inclusief de klank, vooraf.

Beelden laten zich duiden als ‘vrouwelijk’, woorden als ‘mannelijk’. Beelden zijn gerelateerd aan de rechterhersenhelft van de mens, woorden aan de linkerhersenhelft. Beelden zijn verwant aan het onbewuste, woorden aan het bewuste. Zo tonen beelden zich in dromen in de nacht als het menselijk bewustzijn is uitgeschakeld door de slaap en het onbewuste meer vrij spel

heeft. Woorden worden daarentegen gebruikt binnen de grenzen van ons dagbewustzijn, het bewustzijn dat dus actief is als we wakker zijn. De mens functioneert als geheel, vanuit zowel het onbewuste als het bewuste. Wist je dat slechts 2% tot 5% van ons handelen bewust is en dat dus maar liefst 95% voortkomt vanuit onbewuste impulsen en drijfveren?

In de westerse samenleving ‘overschatten’ we vaak ons bewuste brein. We hechten veel waarde aan de ratio, het analyseren en het nemen van verstandelijke beslissingen, dat uit de linkerhersenhelft voortkomt. De bron van waaruit wij echter in beweging komen, is juist het onbewuste, dat is gelinkt aan de rechterhersenhelft. Wanneer het doel is mensen volledig te informeren, dan dienen beide hersenhelften te worden aangesproken.

Des te merkwaardiger is het om te moeten constateren dat de samenstellers van de verschillende Bijbel(s) helemaal geen afbeeldingen in hun boeken plaatsen en alleen woorden gebruiken. De mens wordt zo dominant en selectief hoofdzakelijk in de linkerhersenhelft aangesproken.

Zo beschouwd is de Bijbel, als levensboek van geestelijke inspiratie en wetmatigheden, ‘slechts’ samengesteld en bedoeld voor de linkerhersenhelft van het menselijk brein, wat op eenzijdigheid en een onbalans duidt, omdat de functie van de rechterhersenhelft op deze manier niet wordt onderkend en het nut en belang daarvan onderbelicht blijven.

Wanneer echter beide hersenhelften van de mens worden aangesproken, dan wordt de informatie zowel door beeldtaal als spreektaal overgedragen, met andere woorden dan kan de informatieoverdracht zowel vrouwelijk (in beelden) als mannelijk (in woorden) plaatsvinden.

Wanneer nu de mens zowel de beelden als de woorden op een evenwichtige manier verweeft, dan kunnen van daaruit nieuwe inspiraties en inzichten ontstaan, immers waar het ‘mannelijk’ en het ‘vrouwelijk’ in liefde bijeenkomen, ontstaan nieuwe, waardevolle creaties.

Misschien is het in het algemeen wel zo dat woorden op zijn best slechts een benadering zijn van een beeld dat vanuit de geest wordt gevormd en dat zo beschouwd aan elk woord voorafgaat. In elk geval is het mijn intentie om in dit boek, ten aanzien van de inwijding van de mens door de levenslessen die hij krijgt, de belanghebbende informatie daarover via het woord én het beeld op een verantwoorde manier bij elkaar te brengen.

Vanuit mijn perspectief zijn beide, *mannelijk en vrouwelijk*, in tegenstelling tot wat er vanuit onze traditionele christelijke cultuur aan mensen van oudsher over wordt aangereikt, volstrekt gelijkwaardig aan elkaar.

Kortom, woorden en beelden horen bij elkaar zoals het bewuste bij het onbewuste hoort en het mannelijk bij het vrouwelijk. We hebben één stel hersenen en alleen door beide delen als gelijkwaardig te beschouwen en te gebruiken, behalen we het allerbeste resultaat.

Het beeld vraagt daarom om een woord omdat een beeld nu eenmaal verwoord wil worden, zoals ook het woord zich laat verbeelden.

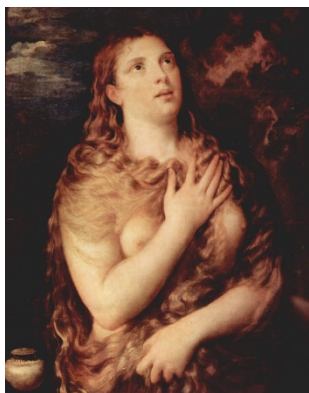
In Johannes 1:1-2 lezen we het volgende: “In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God”

Het feit dat de Bijbel ‘slechts’ spreekt vanuit het woord, bepaalt mede het patriarchale fundament van waaruit het traditionele christendom door de eeuwen heen tot een institutie is geworden. Het vrouwelijke wordt er aantoonbaar onvoldoende in gezien, belicht en erkend. Onze traditionele, christelijke cultuur staat zo beschouwd op een dominante mannelijk basis, wat ertoe heeft geleid dat er feitelijk voor vrouwen en het vrouwelijke onvoldoende plaats is. We zien dit bijvoorbeeld terug in het ambt van priester in de rooms katholieke kerk, dat nog steeds exclusief aan mannen is voorbehouden. Mannen die, althans volgens de uitgangspunten van deze traditionele kerk, celibatair dienen te leven en zich daarmee ook nog eens -bij gelofte- niet intiem met vrouwen (en het vrouwelijke?) mogen verbinden. Het mannelijke, dat zich – religieus gezien – op die manier superieur heeft willen maken aan het vrouwelijke, maar daarin niet slaagt

omdat het in beginsel onnatuurlijk is.

De twaalf apostelen, ook allemaal mannen natuurlijk, die het wóord verkondigen en die dus mede hebben bepaald dat de Bijbel, Gods *Woord* is...

Maria (Myriam in het Aramees) Magdalena wordt echter door Jezus zelf de apostel der apostelen genoemd (apostola apostolorum), zij heeft deze erkenning daarentegen officieel

nooit gekregen. Ze is door het traditionele christendom tot hoer verklaard en betiteld als een bezetene, getuige de afbeeldingen van haar met lang haar en ontblote borsten en een glimlach op haar gezicht. Het kerkelijk christendom heeft van Maria Magdalena een gevallen vrouw gemaakt. Tot aan de Tweede Wereldoorlog werd aan huizen voor ‘gevallen vrouwen’ zelfs de naam ‘Maria Magdalena’ gegeven. Maria Magdalena werd door de kerk ondergeschikt gemaakt, op deze manier werd haar het zwijgen opgelegd. Apostelen behoren slechts mannen te zijn, punt uit, en het vrouwelijke is zo beschouwd van secundair belang, zo stelt de kerk.

Door de vrouw en het vrouwelijke op deze wijze binnen onze spirituele cultuur af te wijzen en uit te bannen, creëert de mens vanuit het traditionele christendom eerder verdeeldheid dan éénheid. Er blijkt geen plaats voor een intieme verbinding van de tegendelen, waardoor deze verdeeldheid tot op de dag van vandaag in stand wordt gehouden en bevorderd.

Mannelijke dominantie heeft dus gezorgd voor vrouwelijke onderdrukking: het woord werd eeuwenlang belangrijker gemaakt dan het beeld. In het traditionele protestantisme zien we dit net zo goed terug als in de katholieke kerk omdat ook daar feitelijk geen plaats is voor beelden in hun kerkgebouwen.

We kunnen echter het beeld weer leren verwoorden, zoals we al eeuwen het woord verbeelden. Als ik de vrijheid neem Johannes 1:1-2 te herschrijven dan zou er bijvoorbeeld kunnen staan:

‘In den beginne waren het woord en het beeld, het mannelijk en het vrouwelijk, beide verweven tot in het Ene, in verbinding waren zij Eén. Eén waren zij in den beginne.’...

Er is, zo wordt door Frans Maas in zijn boek *Spiritualiteit als inzicht* uitgelegd, nog een ander belangrijk onderscheid tussen het woord en het beeld.

Met behulp van woorden probeert de mens, als het ware van buiten naar binnen, een realiteit te schetsen die uiteindelijk vanbinnen als herkenbaar en waarachtig aanvoelt. We hebben dikwijls veel woorden nodig om die innerlijke aanraking te bewerkstelligen omdat we met behulp van deze woorden binnenin ons een sfeer van herkenbaarheid en waarheid willen scheppen.

Bij het beeld werkt het precies andersom. Een beeld spreekt voor zich. Een beeld spreekt - zoals bijvoorbeeld in de kunst - de mens aan of niet. Het beeld zorgt zo, al dan niet, direct voor innerlijke aanraking. Zij vindt onmiddellijk plaats. Zij vraagt echter wel, om in woorden uit te drukken wat dit beeld precies met ons innerlijk doet. De mens brengt dan onder woorden hoe hij door het beeld, diep van binnen, in beroering wordt gebracht.

Het beeld richt zich daarom van binnen naar buiten, terwijl het woord zich van buiten naar binnen richt. Wanneer ik nu beide met elkaar verbind, dan kunnen het woord en het beeld zich ergens op die weg, die van binnen naar buiten en van buiten naar binnen loopt, ontmoeten. Juist in dit intieme ontmoetingsmoment kunnen zij zich ook verenigen en tot éénheid worden. Hierdoor wordt het bedoelde zowel bewust als onbewust en zowel mannelijk als vrouwelijk uitgedrukt. Zo ontstaat het Ene.

Het ligt daarom in mijn bedoeling in dit boek het gebruikte woord meer kracht en inhoud te geven door daar een geëigend, toepasselijk beeld aan toe te voegen en tevens vergroot ik de waarde van het beeld door dit te verbinden met daartoe geëigende woorden, zoals deze voorkomen in de Bijbel en zijn apocriefe aanvullingen.

Zeker zal dit gelden waar ik spreek over inwijdingsprocessen van mensen in het leven. Ik ben ervan overtuigd dat het destijds in het openbaar vóórleven van de stappen van inwijding die elk mens in zijn persoonlijk leven kan zetten, het belangrijkste kenmerk is van de enorme impact die de historische mens Jezus op ons allen tot op de dag van vandaag heeft. Zijn leven is en blijft voor mensen zo herkenbaar en vertrouwd, omdat wij onbewust beseffen dat wij allemaal het door hem voorgeleefde pad van inwijding zelf hebben te gaan.

De beelden die ik met deze inwijdingsweg verbind, zijn beelden uit de Tarot, een universele mandala vol filosofie en levensbeschouwing, een levensboek.

Ik ben van mening dat de beeldtaal van het instrument Tarot, als symbool van universele, archetypische wetmatigheden, ouder is dan onze jaartel-

ling. De verhalen erover blijken echter soms speculatief en niet onmiskenbaar betrouwbaar. Zo wordt bijvoorbeeld aangenomen dat haar beelden, weergaven zijn van een oud wijsheidsweten - objectieve archetypische kennis van het leven omvattend - dat mogelijk al in Atlantis bestaan zou hebben en dat door Hogepriesters en Hogepriesteressen via inwijdingsrituelen aan adepten werd overgedragen. De beelden van de Tarot zouden dit weten omsluiten en bij het vergaan van Atlantis zouden deze beelden zijn meegenomen naar Alexandrië in Egypte. Daar zou de Tarot lange tijd in het Serapeum bewaard zijn gebleven. Het Serapeum was een tempel in Alexandrië. In deze tempel was een dependance van de grote, beroemde bibliotheek ondergebracht waarin ook de Tarot als beeldend levensboek was opgenomen. Dit Serapeum werd door monniken in 392 n. Chr. geplunderd en vernietigd en de aanwezige boeken werden zoveel als mogelijk verbrand.

Vanuit Egypte zou de Tarot later over de wereld verspreid zijn. De tempeliers, de joden, de zigeuners en de kruisridders hebben naar alle waarschijnlijkheid zorg gedragen dat zij uiteindelijk in Europa, in de tweede helft van de veertiende eeuw, allereerst in de landen rondom de Middellandse Zee, werd geïntroduceerd.

Vanaf dit moment is een meer betrouwbare geschiedenis ervan te beschrijven. Toen de Tarot in het christelijke Europa haar intrede deed, bleek zij er niet erg welkom, althans niet binnen de gevestigde christelijk-godsdienstige cultuur. Al spoedig werd duidelijk dat de Tarot een beeldend, gnostisch instrument is dat door iedereen gebruikt kan worden bij levensvragen en -processen en de begeleiding van geestelijke vraagstukken van mensen.

De kerk van Rome was daar niet blij mee en verwees de Tarot dan ook snel naar de brandstapel. Redenen daartoe waren dat de Tarotvisie volstrekt niet overeenstemde met de heersende, traditionele christelijke leer, die in het Concilie van Nicea in 325 n. Chr. zo zorgvuldig door de geestelijkheid was bepaald en vastgelegd. Zo bevat de Tarot geen dogma's, is zij als pad van inwijding door ieder mens te bestuderen en te leren en spreekt zij van het leven in cycli, van waaruit ook de thematiek van wedergeboorte een natuurlijke plaats krijgt toebedeeld. Voor de kerk was dit alles onacceptabel. Zij predikte een lineair, eenmalig leven voor mensen waarbij slechts voor hun eigen geestelijken een waardige plaats was ingeruimd om mensen de

weg te wijzen en te begeleiden binnen hun geestelijke ontwikkeling. Tot op de dag van vandaag is het formele standpunt dat het kaartspel als geheel, en de Tarot in het bijzonder, daarom door de traditionele christelijke kerk in ons land als duivels prentenboek dient te worden bestempeld.

Uit een boek van Cavendish (*The Tarot* - 1975) is bekend dat de Tarot voor het eerst genoemd wordt in 1377 door broeder Johann, een monnik uit Brefeld in Zwitserland. Hij schrijft: “...een zeker spel, genoemd de Tarot, is naar ons toegekomen in het jaar des Heren 1377. In dit spel is de status van de wereld, zoals wij hem nu kennen, uitstekend beschreven en uitgebeeld. Maar in welke tijd het is uitgevonden, waar en door wie, is mij totaal onduidelijk...” Hieruit kunnen we in elk geval concluderen dat de Tarot aan het einde van de veertiende eeuw bij geïnteresseerde mensen bekend was.

Het zouden de tempeliers geweest zijn die de kennis van de Tarot uiteindelijk in vertrouwde handen hebben gegeven van inwijdingsscholen, zoals bijvoorbeeld de vrijmetselaars, die daarmee de verantwoordelijkheid op zich genomen zouden hebben dit levensfilosofische gedachtegoed te beschermen en te bewaren.

De Tarot, die de mens dus in het bijzonder ook wijst op zijn vrouwelijke kanten, bleef daarmee voorbehouden aan een relatief kleine groep van ingewijden. Als esoterisch instrument werd er slechts mee gewerkt in mystieke en geheime genootschappen.

Doordat de christelijke kerk persisteerde in haar standpunt kon de Tarot pas worden herontdekt onder invloed van de verlichting in de 18e eeuw, die zich kenmerkt door haar rationalistische benadering van het leven. Er ontstond een hernieuwde interesse in de oude Egyptische, Romeinse en Joodse culturen. Van daaruit kon ook de Tarot herontdekt worden.

Onder invloed van de Fransman Éliphas Lévi, een voormalig priester die leefde van 1810 tot 1875, kreeg de Tarot haar aanzien terug. In zijn boek 'Le Dogme et Rituel de la Haute Magie' verbindt Lévi de, in die tijd, twee-

entwintig Grote Arcana – de tweeëntwintig Grote Sleutels die leiden tot inzicht – met de tweeëntwintig letters van het Hebreeuwse alfabet. Tevens correleerde hij als eerste de vier letters van het officiële woord TARO met de vier letters van het woord INRI (zie afbeeldingen).

Ook beschrijft Lévi in dit boek dat de Teraf of Terafim een legendarische bron is van de Tarot: ‘...En daar het geloof der Ouden niets aan het toeval toeschreef, lazen zij de antwoorden der Voorzienigheid in de orakels van de Tarot, die men bij de Hebreeën Teraph of Theraphim noemde.’

Volgens Levi was de Terafim een alfabet en orakel: ‘...dat bewonderenswaardige boek, de bezieler van alle heilige boeken der oude volken..., het meest volmaakte werktuig van de waarzeggerij dat met volkomen vertrouwen gebruikt kan worden.’

De broers Onno en Rob Docters van Leeuwen schrijven in hun boek *De Tarot in de herstelde orde* in de jaren '90 van de vorige eeuw, dat de Terafim in de Bijbel een aantal keren wordt genoemd en wel als belangrijk en kostbaar ‘waarzegginstrument’ (Genesis 31:19 en Hoséa 3:4), maar ook als een verfoeilijk ‘godenorakel’ (II Koningen 23:24 en Ezechiël 21:21). Een onderlinge samenhang en een onderling verband tussen de Tarot en de Bijbelse Terafim lijkt hiermee aannemelijk gemaakt.

Tevens zegt Lévi hiermee dat in de tijd vóór Christus de ‘afgodsbeelden’ van de Terafim al als bekend mogen worden verondersteld.

Na Lévi is het met name aan de Engelsman Sir Arthur Edward Waite (1857-1940) te danken geweest dat de Tarot letterlijk en figuurlijk op de kaart is gezet. Zijn Tarotversie is wereldwijd erkend en hij heeft de Tarot grote diensten bewezen door haar te ontdoen van subjectiveringen. Tevens zuiverde hij de Tarot van haar blaam dat ze een instrument van ‘goedkope’ waarzeggerij zou zijn.

In 1995 gaven Onno en Rob Docters van Leeuwen het boek *De Tarot in de herstelde orde* uit. Daarin beschreven zij hoofdzakelijk de visie van de Amsterdamse occultist Jo Onvlee op de Tarot. Onvlees geniale inzichten en toevoegingen hebben de Tarot zonder twijfel verder ontsluitend en